

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-03082/22-2

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) jako odvolací orgán příslušný podle ustanovení § 20 odst. 4 a 5 a podle ustanovení § 16 odst. 3 a 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o odvolání žadatele o informace pana [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (dále jen „žadatel“), proti rozhodnutí Nejvyššího státního zastupitelství, se sídlem Jezuitská 585/4, 660 55 Brno, ze dne 2. 8. 2022, č. j. 1 SIN 62/2022-16, o odmítnutí žádosti, takto:

- I. V souladu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, se rozhodnutí Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 2. 8. 2022, č. j. 1 SIN 62/2022-16, **ruší a řízení se zastavuje.**
- II. V souladu s ustanovením § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. se Nejvyššímu státnímu zastupitelství **přikazuje**, aby žadateli poskytlo požadovanou informaci
 - „Žádám s ohledem na ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. o zaslání odkazu, kterým byla v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zveřejněna poskytnutá informace (včetně příloh), viz dokument v příloze č.j. 1 SIN 71/2021-10 ze dne 21. 9. 2021, způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

a to ve lhůtě 15 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění

I.

Vymezení věci

Žadatel se dne 18. 7. 2022 obrátil na Nejvyšší státní zastupitelství, se sídlem Jezuitská 585/4, 660 55 Brno (dále jen „povinný subjekt“), s žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), kterou požádal o poskytnutí následujících informací:

„Žádám s ohledem na ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. o zaslání odkazu, kterým byla v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zveřejněna poskytnutá informace (včetně příloh), viz dokument v příloze č.j. 1 SIN 71/2021-10 ze dne 21. 9. 2021, způsobem umožňujícím dálkový přístup.“

Žadatel následně dne 1. 8. 2022 zaslal náměstkovi nejvyššího státního zástupce Mgr. Jiřímu Pavlíkovi v reakci na dodatečné zveřejnění některých dříve poskytnutých informací na úřední desce povinného subjektu, k němuž došlo dne 29. 7. 2022, e-mailovou zprávu, v níž se mimo jiné stavěl negativně ke skutečnosti, že např. v rámci spisu sp. zn. 1 SIN 71/2021 nebyla dodatečně zveřejněna celá informace včetně příloh.

Povinný subjekt žádost rozhodnutím ze dne 2. 8. 2022, č. j. 1 SIN 62/2022-16, odmítl, a to s odkazem na ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., z důvodu zneužití práva na informace a z důvodu faktické nemožnosti požadovanou informaci poskytnout. K tomu uvedl, že podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. má povinný subjekt možnost volby, zda požadovanou informaci poskytne, byť je také zveřejněna, nebo žadatele toliko odkáže na zveřejněnou informaci. Takový odkaz je plnohodnotným splněním informační povinnosti povinného subjektu vůči žadateli, který podal svoji žádost o poskytnutí informací elektronicky. V tomto případě však požadované informace byly pod sp. zn. 1 SIN 71/2021 povinným subjektem žadateli již dříve, na základě jeho jiné žádosti, poskytnuty přímo, a žadatel tak má ve své dispozici kompletní informace, ke kterým nyní požaduje sdělení odkazu podle § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. K tomu povinný subjekt uvedl, že skutečnost, že žadatel předmětnými informacemi v kompletním rozsahu disponuje, je patrna i z jeho nynější žádosti, neboť k ní kopie těchto informací přiložil. Tyto informace byly žadateli poskytnuty též Vrchním státním zastupitelstvím v Praze k žádosti vedené pod sp. zn. SIN 63/2021. Povinný subjekt dále uvedl, že nemůže být nucen k tomu, aby žadateli jakoukoli formou opakovaně poskytoval informace, které jsou mu již prokazatelně známy. Žadatelovo jednání proto povinný subjekt označil za jednoznačné zneužití zákona o svobodném přístupu k informacím, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 As 193/2014-37. Povinný subjekt vnímal žadatelovu nynější žádost jako jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem, a proto nepoživá právní ochrany. K faktické nemožnosti požadované informace poskytnout povinný subjekt uvedl, že o informace, které jsou předmětem nynější žádosti, požádal jiný žadatel původně v roce 2010 Vrchní státní zastupitelství v Praze, načež mu informace následně poskytlo Nejvyšší státní zastupitelství. Nynějšímu žadateli byly tyto informace poskytnuty v roce 2021 Nejvyšším státním zastupitelstvím i Vrchním státním zastupitelstvím v Praze. Vyhovět nyní žádosti o odkaz na zveřejněné informace včetně příloh však není možné též pro faktickou překážku spočívající v tom, že zveřejněno bylo pouze anonymizované rozhodnutí o odmítnutí části žadatelovy žádosti (v rozsahu osobních údajů osob, jichž se informace týkají), které tak současně plní účel doprovodné informace. Povinný subjekt z žadatelovy žádosti usoudil, že žadatel se patrně domnívá, že zveřejnění informací poskytnutých elektronicky nelze omezit na doprovodnou informaci, s čímž se povinný subjekt neztotožnil. K tomu uvedl, že zmíněné rozhodnutí o odmítnutí části žádosti má 10 listů příloh, a povinný subjekt tedy míní, že i v tomto případě zveřejnění doprovodné informace postačuje.

Žadatel podal proti rozhodnutí povinného subjektu dne 3. 8. 2022 odvolání datované dnem 2. 8. 2022, v němž namítal, že nepožadoval stejnou informaci jako v roce 2021, nýbrž že

žádost podal v reakci na skutečnost, že si v rámci jím prováděné kontroly dodržování povinností daných zákonem č. 106/1999 Sb. povinnými subjekty ze soustavy státního zastupitelství, konkrétně povinnosti zveřejňovat poskytnuté informace v souladu s ustanovením 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., všiml, že povinný subjekt informaci poskytnutou žadateli v roce 2021 v rámci spisu 1 SIN 71/2021 na své úřední desce vůbec nezveřejnil. Proto žadatel dne 18. 7. 2022 povinný subjekt požádal o předmětnou informaci. Žadatel dále uvedl, že chtěl mít postavené najisto, že v této konkrétní věci povinný subjekt nesplnil svou zákonnou povinnost. Toto své podezření chtěl následně předat několika poslancům a senátorům, aby na základě toho případně provedli změnu právě projednávané novely zákona č. 106/1999 Sb. K tomu žadatel doplnil, že povinný subjekt dne 29. 7. 2022 dodatečně na své úřední desce vyvěsil některé informace poskytnuté v roce 2021. Součástí tohoto dodatečného ale opožděného naplnění zákonné povinnosti dané ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. bylo i částečné zveřejnění poskytnuté informace žadateli v rámci spisu 1 SIN 71/2021, k čemuž žadatel poskytl následující odkaz <https://infodeskajustice.cz/subjekt.aspx?subjkod=322000&s=a&r=od+desc> směřující na elektronickou úřední desku povinného subjektu. Žadatel proto dle svého tvrzení očekával, že mu bude k jeho nynější žádosti povinným subjektem poskytnut odkaz <https://infodeskajustice.cz/soubor.aspx?souborid=7891692>. Povinný subjekt však namísto toho žadatelovu žádost v rámci tvrzeného nezákonného postupu odmítl. Žadatel též podotkl, že ve stejný den v obdobné věci podal též žádost o informaci na Policejní prezidium Policie ČR, které svou zákonnou povinnost následně splnilo. Žadatel dále uvádí, že údajná faktická nemožnost požadovanou informaci poskytnout namítaná povinným subjektem nemá oporu v zákoně č. 106/1999 Sb., k čemuž cituje ustanovení § 5 odst. 3 zmíněného zákona. Z tohoto ustanovení zmíněného zákona a z obsahu spisu sp. zn. 1 SIN 71/2021 dle žadatele vyplývá, že povinný subjekt byl povinen do 15 dnů od poskytnutí požadované informace v elektronické podobě takto poskytnuté informace zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to včetně všech příloh. K tomu zmínil, že zákon č. 106/1999 Sb. umožňuje povinnému subjektu zveřejnit doprovodnou informaci vyjadřující obsah žadateli poskytnuté informace pouze ve striktně vyjmenovaných případech, kdy v nyní projednávaném případě by tato možnost připadala v úvahu pouze pokud by povinný subjekt žadateli elektronicky poskytl mimořádně rozsáhlé informace, k čemuž dle žadatele nedošlo. Dle žadatele povinný subjekt záměrně vydal nezákonné rozhodnutí místo toho, aby dodatečně zcela splnil svou zákonnou povinnost zveřejnit dříve poskytnutou informaci formou umožňující dálkový přístup a následně žadateli k jeho žádosti poskytnul požadovaný odkaz. Žadatel proto Úřadu navrhuje, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil povinnému subjektu k novému projednání.

Téhož dne žadatel zaslal nejvyššímu státnímu zástupci JUDr. Igoru Střížovi v reakci na rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a s ohledem na své následné odvolání e-mailovou zprávou, v níž k výše uvedeným dokumentům předložil své subjektivní vyjádření.

Povinný subjekt neshledal důvod pro změnu svého rozhodnutí. Odvolání žadatele spolu se svým stanoviskem a spisovým materiálem postoupil dne 17. 8. 2022 k rozhodnutí Úřadu.

II.

Procesní otázka určení nadřízeného orgánu

Úřad se nejprve zabýval otázkou své příslušnosti k vedení odvolacího řízení v předmětné věci. Zákon č. 106/1999 Sb. v ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. stanoví, že nelze-li podle ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad.

Nejvyšší státní zastupitelství je povinným subjektem dle zákona č. 106/1999 Sb. Dle platné právní úpravy nelze určit jeho nadřízený orgán podle ustanovení § 178 správního řádu. Z tohoto důvodu je nadřízený orgán pro účely uvedeného právního předpisu určen podle ustanovení § 20 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. a je jím Úřad.

III.

Věcné posouzení odvolání

Z ustanovení § 82 odst. 2 správního řádu vyplývá, že podané odvolání musí mít náležitosti uvedené v ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu jej napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, s tím, že není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu je rozhodnutí napadeno, platí, že se odvolatel domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Úřad na základě řádně, včas a oprávněnou osobou podaného odvolání přezkoumal rozhodnutí povinného subjektu podle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Úřad přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání.

Úřad nejdříve považuje za vhodné uvést na pravou míru, že není jeho úlohou kontrolovat plnění povinností povinných subjektů ve vztahu k ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Dle ustálené doktríny nemůže být zveřejňování poskytnutých informací podrobeno instanční kontrole nadřízeným orgánem v režimu zákona č. 106/1999 Sb. na základě podané stížnosti dle ustanovení § 16a zmíněného zákona a samozřejmě ani na základě podaného odvolání dle ustanovení § 16 zmíněného zákona. V úvahu nepřipadá ani ochrana před nečinností podle správního řádu, neboť se jedná o specifickou povinnost hmotněprávní povahy. Neplnění této povinnosti může být předmětem kontroly především v rámci interních organizačních vztahů nadřízenosti a podřízenosti uvnitř určité soustavy – např. organizačně nadřízený orgán může v rámci řízení podřízených orgánů posuzovat i splnění této povinnosti (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 345 až 346).

Ke zneužití práva na informace

Úřad se nejprve zabýval povinným subjektem tvrzeným zneužitím práva na informace ze strany žadatele. Tento institut dosud v účinném znění zákona č. 106/1999 Sb. zakotven není a jeho aplikace, podmínky a způsob jsou odvozeny především z judikatury správních soudů.

V právní větě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 As 385/2019–55, je k institutu zneužití práva uvedeno, že „Zneužití práva na informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím na straně žadatele může v určitých případech být důvodem k odmítnutí žádosti, přičemž se jedná o důvod zákonem nepředvídaný (tzv. důvod faktický). **Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. Pokud se nepodaří zcela nepochybně dovodit, že žadatel svého práva skutečně zneužívá, je na místě postupovat ve prospěch žadatele a právo na informace mu neupírat.**“

Dále lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2020, č. j. 5 As 193/2018-48, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatuje „Pokud správní orgány spatřovaly v žádosti žalobkyně šikanózní jednání, mohly odmítnout poskytnutí informace na základě závěru, že se jedná o zneužití práva, které představuje faktický důvod pro neposkytnutí informace. Jejich závěry by pak podléhaly přezkumu soudem. Úvahy o zneužití práva či šikanózní žádosti se však ve správních rozhodnutích v nyní projednávané věci neobjevily. NSS tedy nezbyvá než konstatovat, že **pokud správní orgány dospěly k závěru, že v projednávané věci se jedná o zneužití práva, měly to výslovně do svých rozhodnutí uvést a takové závěry řádně zdůvodnit.** Soudy nemohou domýšlet argumentaci správních orgánů a to, zda se v této věci ze strany žalobkyně jednalo o šikanózní jednání. V tomto ohledu není proto co přezkoumávat. NSS zdůrazňuje, že úkolem soudního přezkumu správních rozhodnutí není „doodůvodňovat“ rozhodnutí správních orgánů. Nedostatky svého rozhodnutí stěžovatel nemohl zhojit až v řízení před soudy svými vyjádřeními nebo v kasační stížnosti (přiměřeně srov. např. rozsudek NSS ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 264/2017-49).“

Z recentní judikatury lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 6. 2022, č. j. 3 As 76/2020-73, v němž Nejvyšší správní soud k vymezení pojmu „zákaz zneužití práva“ uvedl, že „**zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, a proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, zejména principem právní jistoty, s nímž se – zcela logicky – nejvíce střetává.**“ Obdobně se k zákazu zneužití práva jako krajního prostředku řešení právních sporů (ultima ratio) vyjádřil rozšířený senát i v rozsudku ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018–39. [...] Judikatura Nejvyššího správního soudu potvrdila, že jde o jeden z důvodů, pro který lze odepřít poskytnutí požadovaných informací (zákonou výjimku z práva na informace), byť v zákoně výslovně uvedený není (...). K tomuto závěru Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, konstatoval, že "[j]udikatura Nejvyššího správního soudu setrvale vychází z toho, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z nejefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. **Na druhé straně však nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím.** Jedním z nástrojů, jak zabránit zneužívání tohoto práva, a tím i jeho diskreditaci v očích veřejnosti i orgánů veřejné moci, proto musí být i citlivá regulace nadužívání tohoto práva v případech výše uvedených" (...). Jak tedy vyplývá z citované judikatury, obecně je možné odmítnout poskytnutí

*požadované informace s ohledem na zneužití práva, byť tento důvod není v zákoně o svobodném přístupu k informacím výslovně stanoven. Je však třeba mít na paměti, že jej není možné nadužívat, naopak **povinné subjekty k němu musí přistupovat restriktivně, neboť informace se v zásadě poskytují a jen výjimečně neposkytují** (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2022, č. j. 1 As 96/2021–43).“*

Lze tedy shrnout, že se v případě zneužití práva na informace jedná o faktický důvod odmítnutí žádosti o informace. Zneužitím práva je míněna situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti. Z možných důvodů odmítnutí žádosti na základě zneužití práva lze uvést kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci cíleně paralyzující výkon práva na informace. Je však nutno mít na paměti, že se jedná o tzv. prostředek *ultima ratio*. Tento důvod pro odmítnutí žádosti o informace je proto možno využít jen v krajních případech a k jeho aplikaci musí povinné subjekty přistupovat nanejvýš restriktivně.

Z kontextu žadatelovy žádosti je zřejmé, že se jedná o žádost ve své podstatě účelovou. Z žadatelova odvolání vyplynulo, že předmětnou informaci požadoval pouze z toho důvodu, aby poukázal na domnělé nedostatky v činnosti povinného subjektu spočívající v nesplnění jeho zákonné povinnosti vyplývající z ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Žadatel totiž nabyl podezření, že informace, jež mu byla povinným subjektem poskytnuta v roce 2021, nebyla následně zveřejněna způsobem uvedeným ve zmíněném ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. Tento kontext lze vyčíst i z žadatelovy samotné žádosti, i když zde není důvod jejího podání výslovně uveden. **Účelnost žádosti však sama o sobě nezakládá důvod pro její odmítnutí z důvodu zneužití práva na informace.**

Žadatel ve svém odvolání též uvedl, že měl na základě odpovědi povinného subjektu v úmyslu oslovit některé členy Parlamentu České republiky a na případný problém je upozornit, aby mohli případně provést změnu projednávané novely zákona č. 106/1999 Sb. V žadatelově žádosti lze tudíž navíc sledovat určitý druh veřejného zájmu na získání požadované informace, v tomto případě veřejný zájem na kontrole řádného plnění povinností povinného subjektu vyplývajících ze zákona č. 106/1999 Sb.

Na jednu stranu tedy lze dát za pravdu povinnému subjektu v tom, že se jedná o žádost účelovou. **Dle Úřadu ale na druhou stranu v tomto případě nelze konstatovat naplnění podmínek pro odmítnutí žádosti o informace na základě tvrzeného zneužití práva.**

Z napadeného rozhodnutí navíc vyplývá, že povinný subjekt své rozhodnutí postavil na mylné premise, že žadatel požaduje informace již dříve poskytnuté pod sp. zn. 1 SIN 71/2021. Povinný subjekt zneužití práva na informace v tomto případě spatřoval konkrétně v žadatelově presumované snaze o donucení povinného subjektu k tomu, aby mu opakovaně poskytl informace, které jsou mu již prokazatelně známy. Dle Úřadu však na předmětnou žádost nelze nahlížet jako na opakovanou žádost, jelikož žadatel požaduje zcela odlišnou specifickou informaci, kterou je v nyní projednávaném případě odkaz, pod nímž by mohl nalézt jemu dříve poskytnuté a zákonným způsobem zveřejněné informace. **Námítka povinného subjektu, že informace byly žadateli již dříve poskytnuty, tudíž s přihlédnutím k výše uvedenému nemůže obstát.**

Je třeba též zmínit, že žadatel v době podání žádosti logicky nemohl vědět ani prokazatelně posoudit, zda jemu poskytnutá informace z roku 2021 **skutečně** zveřejněna nebyla, např. mimo úřední desku povinného subjektu, nebo zda např. již z úřední desky nebyla svěšena, přestože jednal právě pod tímto předpokladem. Tento žadatelův předpoklad povinný subjekt potvrdil teprve tím, že dne 29. 7. 2022 poskytnutou informaci na své elektronické úřední desce zveřejnil (zveřejněnou informaci a datum jejího zveřejnění je možno dohledat pod odkazem <https://infodesk.justice.cz/vyveseni.aspx?vyveseniid=7757206>). Žadatel odkaz na elektronickou úřední desku povinného subjektu uvedl ve svém odvolání s tím, že předpokládal, že mu bude povinným subjektem v rámci odpovědi na jeho žádost poskytnut odkaz na dodatečně zveřejněnou informaci poskytnutou mu v roce 2021. Je přitom nutno mít na paměti, že tento odkaz žadatel nemohl mít v okamžiku podání žádosti k dispozici, jelikož v té době (dne 18. 7. 2022) předmětná informace dodatečně zveřejněna nebyla, a výše uvedený odkaz proto nemohl existovat. **Žadatel tudíž logicky nemohl požadovanou informaci v době podání žádosti disponovat, ani nemohl prokazatelně vědět o její neexistenci.**

Povinný subjekt dále uvedl, že žadatelovu žádost vnímá jako jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem, a proto nepoživá právní ochrany. Účelem zákona č. 106/1999 Sb. je přitom co nejširší realizace práva na informace, zejména v souladu se standardy běžnými v zemích Evropské unie, a snaha zlepšit odůvodnění rozhodnutí povinných subjektů. To vše při současné ochraně veřejného zájmu a práv jednotlivců a schopnosti povinných subjektů plnit své úkoly a s cílem zlepšit vztahy mezi veřejností a státními orgány a orgány územní samosprávy. Je-li pak smyslem tohoto zákona zajištění účinné realizace ústavního práva na informace, nelze nepřipomenout, že tento smysl není samoučelný, neboť **„Smyslem a účelem práva na informace je totiž veřejná kontrola výkonu státní (tedy i soudní) moci; ta je z logiky věci realizována – a tím i způsobilá podléhat legitimní kontrole – nejen v rozhodování o veřejnoprávních věcech, ale i v rozhodování ve sporech soukromoprávních.“** – viz nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/10 ze dne 30. 3. 2010 (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 6).

Úřad v této souvislosti považuje za vhodné zmínit též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2018, č. j. 6 As 189/2017–32, který se sice týká informací vztahujících se k určité osobě zaměstnance veřejné správy, dle Úřadu však lze obecné závěry z rozsudku vyplývající vztáhnout i na tento případ. V tomto svém rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval: **„Jestliže Nejvyšší správní soud dovedl, že je možné poskytovat informace o dosaženém vzdělání a odborné praxi zaměstnanců veřejné správy, a to za účelem rozpoutání veřejné diskuse coby veřejné kontroly, nelze jen na základě toho, že někdo podal žádost o informace z důvodu jím „provedené kontroly činnosti určité osoby“ dovozovat, že se jedná o zneužití práva. Pokud totiž poskytování těchto informací má vést ke kontrole činnosti orgánů veřejné moci a jejich pracovníků, nelze tento účel a cíl popřít tím, že je zneužitím práva na informace, pokud je motivací žadatele jeho názor o nekompetentnosti určité úřední osoby, což si následně hodlá ověřit právě předmětnou žádostí o informace. (...) Nejvyšší správní soud proto souhlasí se žalobcem, že samotná skutečnost, že žadatel o informace nesouhlasí s výsledky činnosti úřední osoby v jiné věci, nezakládá důvod pro konstatování zneužití práva v případě, kdy žadatel o takové úřední osobě žádá informace o jejím vzdělání a odborné praxi. Nelze**

rovněž tvrdit, že jen samotný fakt podání žádosti o údaje určité úřední osoby dokládá, že by zde automaticky existovala snaha ovlivnit jednání takové úřední osoby, resp. ji za její předchozí jednání sankcionovat. Jestliže má být veřejná správa a její zaměstnanci předmětem kontroly, musejí tuto "běžnou" kontrolu ustát, a to i když je jim tato kontrola subjektivně nepříjemná, případně pokud probíhá v době, kdy je vedeno jiné řízení, tj. tato kontrola a zvýšený zájem ze strany veřejnosti nemůže znamenat, že bude veřejná správa paralyzována, resp. že bude rozhodovat v rozporu se zákonem jen z toho důvodu, že je o její činnost "zájem ze strany veřejnosti".“

Na základě výše uvedeného a v kontextu citovaného nálezu Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, a judikatury Nejvyššího správního soudu tedy lze konstatovat, že z žadatelovy žádosti implicitně vyplývá jeho vůle provést veřejnou kontrolu výkonu státní moci, a to konkrétně prostřednictvím dotazu, pod jakým odkazem nalezne jemu dříve poskytnutou a zákonným způsobem zveřejněnou informaci. **Tudíž ani argument, že žadatel své právo využil vědomě a záměrně v rozporu s jeho smyslem a účelem, dle Úřadu neobstojí.**

Jen pro úplnost je třeba dodat, že přestože žádost o informace není nástrojem nápravy nezákonných postupů v činnosti povinných subjektů (srov. odůvodnění níže), měl povinný subjekt takovou kontrolu plnění svých povinností ze strany žadatele strpět, přistupovat k ní profesionálně a žádost náležitě vyřídit.

K faktické nemožnosti informace poskytnout

Povinný subjekt dále argumentoval tím, že vyhovět žadatelově žádosti o odkaz na zveřejněné informace včetně příloh není možné pro faktickou překážku, jíž je skutečnost, že zveřejněno bylo pouze anonymizované rozhodnutí o odmítnutí části žadatelovy žádosti plnící účel doprovodné informace, jejíž zveřejnění je v tomto případě dle povinného subjektu dostačující. K tomu povinný subjekt uvedl, že se žadatel patrně domnívá (pozn. pravděpodobně myšleno v relaci k žadatelově e-mailové zprávě ze dne 1. 8. 2022), že zveřejnění informací poskytnutých elektronicky nelze omezit na doprovodnou informaci.

K tomu je opět nutno zdůraznit, že žadatelova žádost ze dne 18. 7. 2022 dle ze spisu dostupných informací předcházela zveřejnění již poskytnuté informace z roku 2021, k níž došlo teprve dne 29. 7. 2022. Povinný subjekt měl tedy plnou kontrolu nad tím, v jakém rozsahu předmětné informace zveřejní, **či zda je vůbec dodatečně zveřejní** (srov. odůvodnění níže). Z žadatelovy e-mailové komunikace ze dne 1. 8. 2022 pak skutečně vyplývá jeho nespokojenost s rozsahem takto zveřejněných informací. K tomu je však opět nutno zdůraznit, že **Úřadu nepřísluší posuzovat plnění povinnosti povinného subjektu ve vztahu k ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.**

Dle povinného subjektu faktická nemožnost vyhovět žadatelově žádosti spočívá specificky v tom, že zveřejněno bylo pouze anonymizované rozhodnutí o odmítnutí části žadatelovy žádosti jako doprovodné informace, oproti žadatelovu požadavku na zaslání odkazu, kterým byla v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zveřejněna poskytnutá informace včetně příloh.

Zde je nutno především zdůraznit, že dle doktríny se správní soudy v souvislosti s ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. zabývaly též **snahou žadatelů**

o "kvazinápravu" neplnění povinnosti podle zmíněného ustanovení zákona č. 106/1999 Sb. prostřednictvím žádosti o informace. Tyto žádosti byly obvykle formulovány jako požadavek na sdělení, kdy a kde byly zveřejněny poskytnuté informace podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. (obecně nebo konkrétní, žadatelem dříve požadované informace). Úvaha žadatelů spočívala v tom, že pokud povinný subjekt určitou informaci nemá, ale podle zákona ji má povinnost mít, pak ji musí vytvořit a poskytnout. Zde tedy pokud povinný subjekt protiprávně nezveřejnil poskytnutou informaci, a tudíž protiprávně nemá údaj o jejím zveřejnění, pak k podané žádosti musí informaci zveřejnit a tím získat požadovaný údaj. **Správní soudy se ovšem k takovému postupu postavily odmítavě. Konstatovaly, že domáhá-li se žadatel informace, kdy a kde došlo ke zveřejnění jiné informace podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., pak za adekvátní vyřízení žádosti je nutné požadovat při nesplnění této povinnosti sdělení negativní informace. Soudy konstatovaly, že žádost o informace není nástrojem nápravy nezákonných postupů v činnosti povinných subjektů** (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš. *Zákon o svobodném přístupu k informacím*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 346).

K výše uvedenému je třeba odkázat na související rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2013, č. j. As 47/2013-52, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval: ***„Za okolnosti, kdy povinný žádnou z těchto informací v okamžiku vyřizování žádosti ještě nezveřejnil, bylo na místě na stěžovatelovu žádost odpovědět, že informace zveřejněny nebyly. Zdejší soud, s ohledem na zásady výrokové logiky, nepovažuje odpověď žalovaného za nezákonnou. Tato odpověď byla v zásadě řádným poskytnutím požadované informace, protože žalovaný stěžovatele srozumitelně informoval o jím požadovaných údajích. Na takto položenou otázku (resp. žádost o poskytnutí informace) v zásadě nelze odpovědět jinak.“***

Dle názoru Úřadu by tudíž v nyní projednávaném případě bylo zcela dostačující a zcela v intencích zákona č. 106/1999 Sb., pakliže by povinný subjekt žadateli sdělil odkaz na dodatečně zveřejněnou informaci s tím, že tato informace byla vzhledem ke svému rozsahu zveřejněna pouze jako informace doprovodná. Nebo, pakliže by povinný subjekt předmětnou informaci dodatečně nezveřejnil, postačovalo by prosté sdělení, že takový odkaz poskytnout nemůže, jelikož informace nebyla zveřejněna způsobem zakotveným v ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb.

S přihlédnutím k výše uvedenému **tedy lze shrnout, že v tomto případě nelze odepřít poskytnutí požadované informace pro faktickou nemožnost jejího poskytnutí, neboť takový důvod pro odmítnutí žádosti zákon č. 106/1999 Sb. ani ustálená soudní judikatura neznají. O neexistující informaci ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 ve spojení s § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se přitom nejedná.**

V tomto kontextu lze jen pro úplnost odkázat též na závěry Ústavního soudu vyjádřené v jeho nálezu ze dne 29. 6. 2021, sp. zn. III. ÚS 3339/20, v jehož právní větě je uvedeno ***„Povinný subjekt má být v řízení o poskytnutí informací podle čl. 17 odst. 5 Listiny profesionálem znalým práva, který má žadatele procesem poskytování informací provést tak, aby jim bylo v maximální míře vyhověno; je nepřípustné, aby odpovědnost za zdárné vyřízení žádosti přesouvaly povinné subjekty na žadatele a vytýkaly jim nedostatek aktivity tam, kde by měl být s ohledem na základní zásady činnosti správních orgánů aktivní právě správní***

orgán. Povinný subjekt má hledat způsoby maximálního vyhovění podané žádosti a nikoliv důvody, jak jejímu vyhovění zabránit.“

IV. Závěr

Úřad posoudil postup povinného subjektu a s ohledem na charakter informace a odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že žadatelovo odvolání je důvodné. Rozhodnutí povinného subjektu bylo vydáno v rozporu s právními předpisy a na základě nedostatečně zjištěného a značně zkresleného stavu věci, a proto jej bylo třeba jako nezákonné zrušit. Úřad zároveň neshledal žádný zákonný důvod pro odmítnutí žádosti. Současně Úřad konstatuje, že neshledal zákonný důvod svědčící ochraně požadované informace. Úřad proto postupoval podle § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., rozhodnutí povinného subjektu zrušil a řízení zastavil a současně přikázal povinnému subjektu požadovanou informaci žadateli poskytnout.

Povinný subjekt proto žadateli poskytne informaci o skutečnosti, že předmětná informace byla zveřejněna dodatečně dne 29. 7. 2022 a pouze jako doprovodná informace, nikoliv celistvě včetně příloh, načež mu poskytne příslušný odkaz. Obsah žadatelovy žádosti tímto bude zcela vyčerpán.

Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto rozhodnutí se podle ustanovení § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. ve spojení s ustanovením § 91 odst. 1 správního řádu a podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. nelze odvolat.

Proti výroku II. tohoto rozhodnutí se podle ustanovení § 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. nelze odvolat.

Praha 15. září 2022

Mgr. Lenka Kopřivová
pověřená zastupováním
vedoucího oddělení rozhodování

Rozdělovník:

1.
2. Nejvyšší státní zastupitelství, Jezuitská 585/4, 660 55 Brno, ID DS: 5smaetu